

KOULUUN KIINNITTYMINEN JA KOULUPOISSAOLOT

My.pedA-opintojakso 1.9.2022

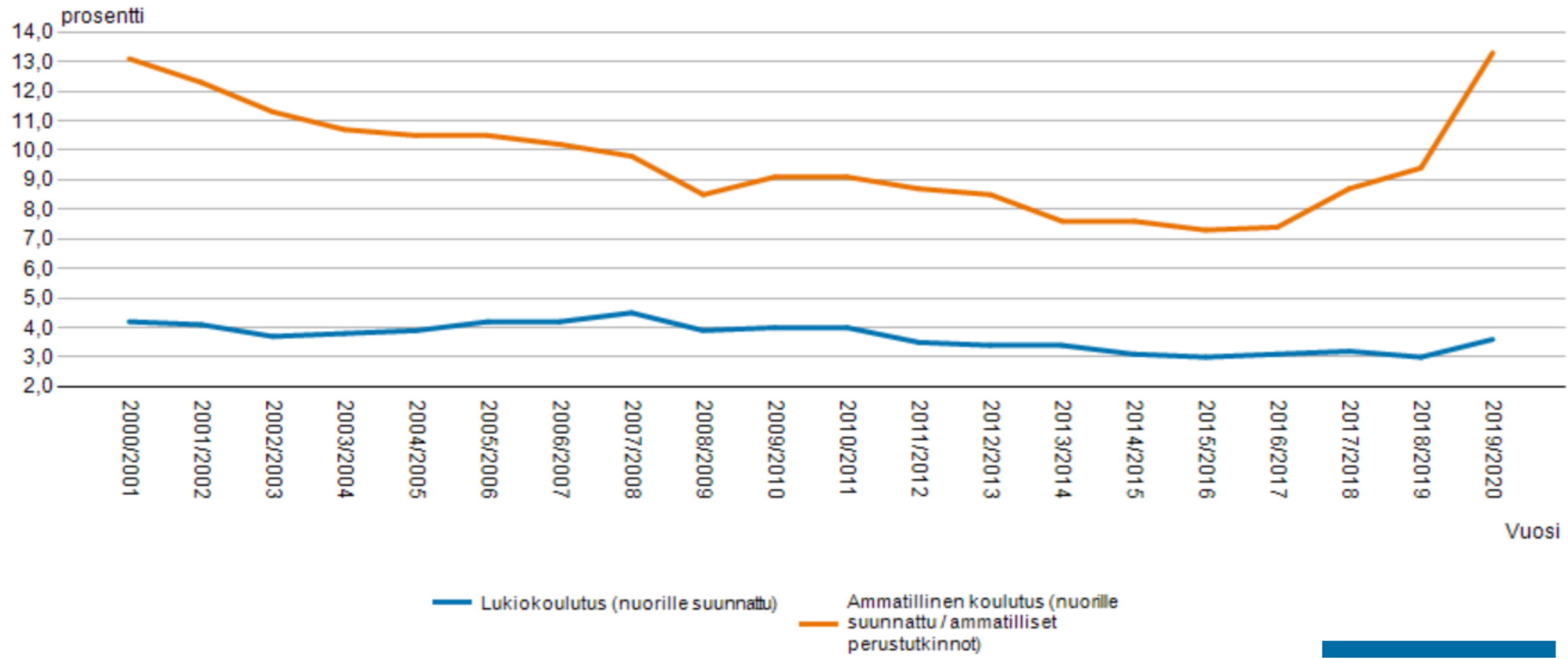
LUENNON SISÄLTÖ

- Mitä kouluun kiinnittymisellä tarkoitetaan?
- Miten kouluun kiinnittyminen kytkeytyy koulupoissaoloihin?
- Voidaanko oppilaiden kiinnittymistä parantaa lisäämällä opettajien ja rehtoreiden hyvinvointia?
- (Miten kiinnittymistä kouluun voidaan parantaa ja koulupoissaoloja ehkäistä? Interventionäkökulma).

KOULUUN KIINNITTÄMISESTÄ...

Sitä ennen yksi dia kiinnittämättömyydestä...

Lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa keskeyttäminen muuttujina Tiedot ja Vuosi.

Esityksen perusajatus:

Kyse on oppilaan kouluun kiinnittymisestä (student engagement), mutta yhä enemmän olen ollut kiinnostunut myös opettajien kouluun kiinnittymisestä (teacher/employee engagement) ja **em. välisestä suhteesta**. Jälkimmäisestä aiheesta kuitenkin puuttuu lähes kokonaan tutkimuskirjallisuus. Laajennan siksi tätä esitystä opettajien (ja hieman myös rehtorien) ammatillisen hyvinvoinnin suuntaan (TWB; teacher occupational well-being).

1. Mitä oppilaan kouluun kiinnittyminen on?

Kyseessä on oppilaan ja koulun välinen *suhde*. Kouluun kiinnittymisen tutkimus ja käytäntö tähtäävät

- 1) koulun keskeyttämisen ehkäisemiseen
- 2) oppimistulosten parantamiseen
- 3) koulun uudistamiseen/kehittämiseen.

Osallistuminen, ahkeruus, tottelevaisuus

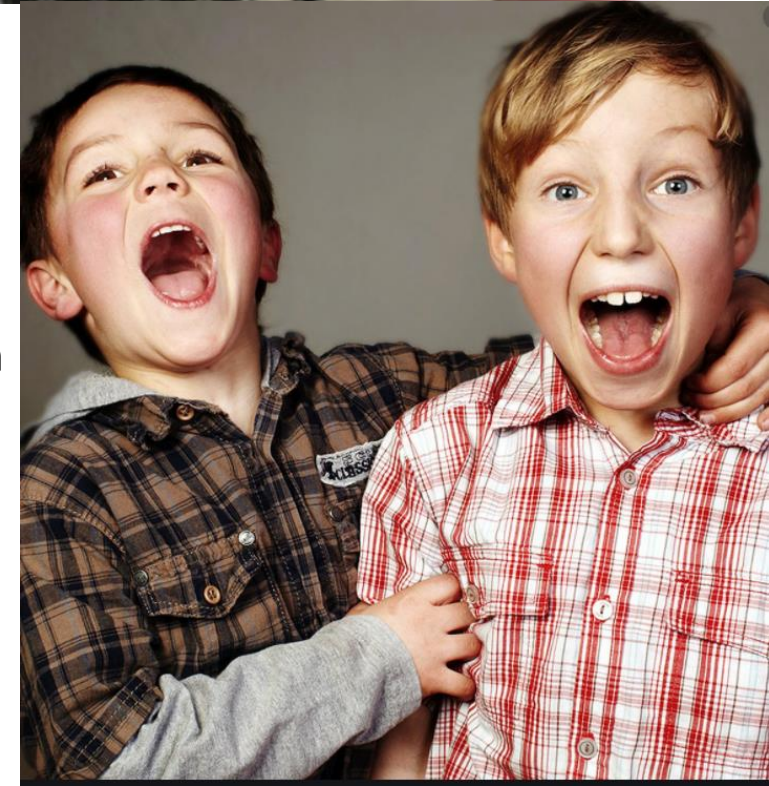
Merkitseminen, hyödyllisyys, panostaminen, oppimisstrategiat

Toiminnallinen,
tunneperäinen
ja kognitiivinen
kiinnittyminen

Oppimisen ilo, joukkoon kuuluminen, kiintyminen

Hands on, Hearts on, Heads on

My.pedA 1.9.2022, Tuomo Virtanen, OKL

Kiinnittymisen ABC: Monipuolinen kuvaus oppilaan kouluun liittyvistä tunteista, ajatuksista ja toiminnasta

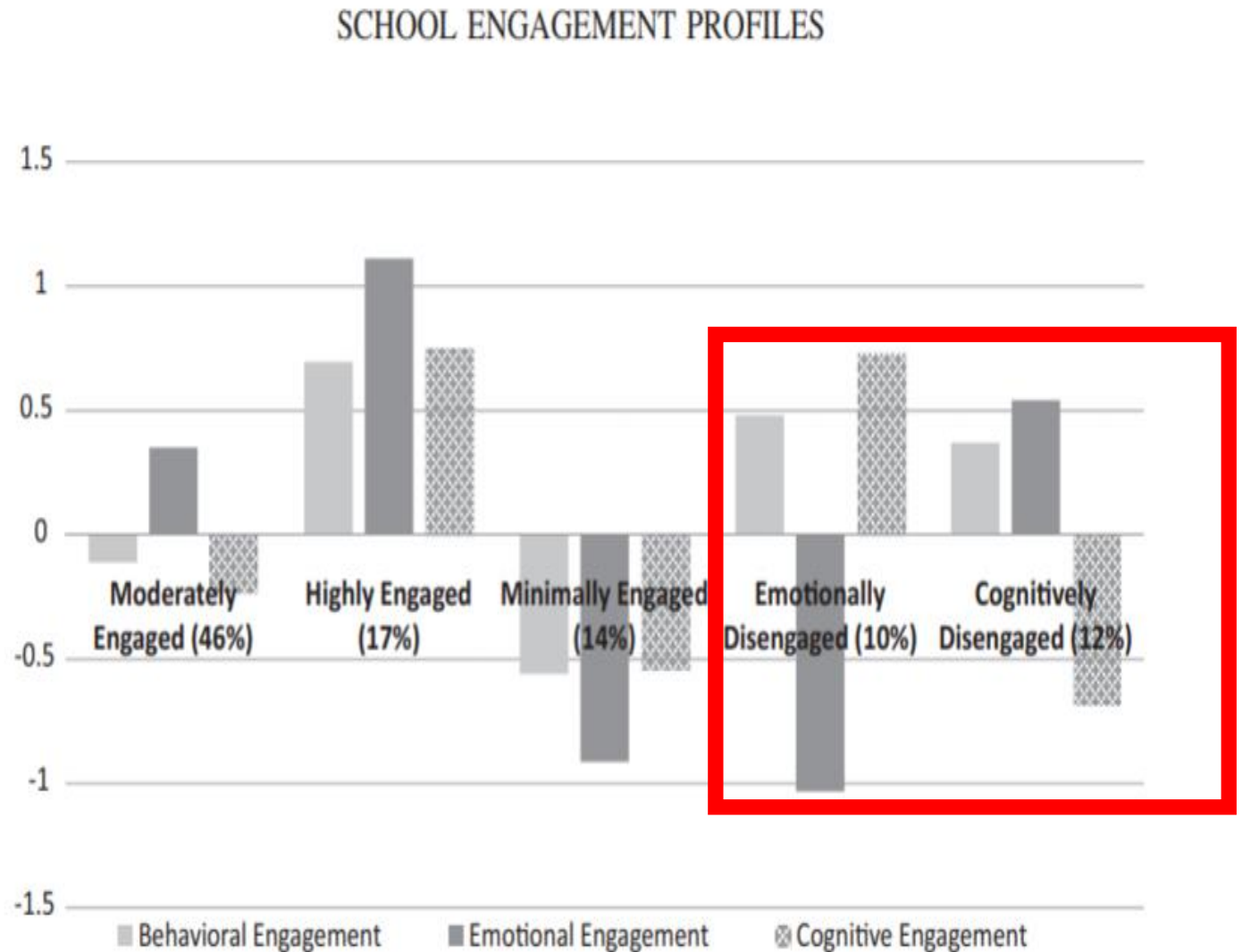
AFFECTIVE = Tunneperäinen

BEHAVIORAL = Toiminnallinen

COGNITIVE = Kognitiivinen

Oppilas voi kiinnittyä kouluun monin tavoin

Figure 1. Profiles of school engagement in 9th grade ($n = 1,025$). All engagement variables were centered by mean (mean for behavioral engagement = 3.05; mean for emotional engagement = 3.27; mean for cognitive engagement = 3.31).

Mutta onko oppilaan kouluun kiinnittyminen piirre vai tila? (Entä opettajien?)

ELSEVIER

Learning and Instruction

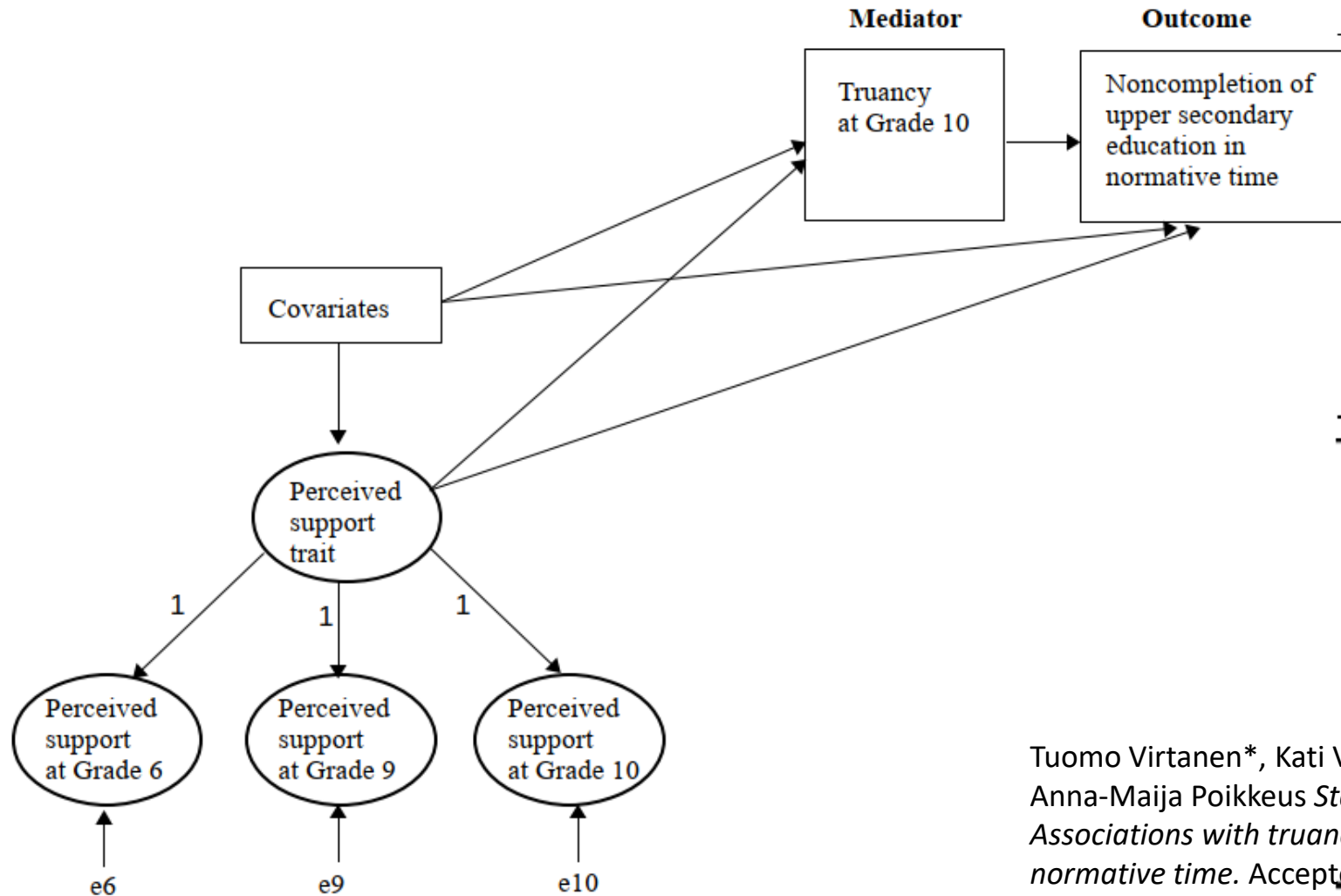
Volume 82, December 2022, 101663

Stability of social support during school transitions: Associations with truancy and not completing upper secondary education in normative time ☆

Tuomo Virtanen , Kati Vasalampi , Marja-Kristiina Lerkkanen , Jenni Pelkonen , Anna-Maija Poikkeus

Yksi kiinnittymistä ennustava ja selittävä tekijä on oppilaan kokemaa sosiaalinen tuki (tunneperäinen kiinnittyminen). Kuinka pysyvää se on?

STMS-mallit osoittivat, että 46 %, 38 % ja 31 % oppilaiden perheen, koulukavereiden ja opettajien tuen kokemusten vaihteluista oli piirremäistä (pysyvää). Ts. 54 %, 62 % ja 69 % vaihteluista oli luokka-astespesifiä (kuudennella ja yhdeksännellä luokalla ja toisella asteella).

School matters!

Tuomo Virtanen*, Kati Vasalampi, Marja-Kristiina Lerkkanen, Jenni Pelkonen, & Anna-Maija Poikkeus *Stability of social support during school transitions: Associations with truancy and not completing upper secondary education in normative time*. Accepted for publication in *Learning and Instruction*.

Onko kiinnittyminen yhteydessä koulupinnaamiseen (toiminnallisen kouluun kiinnittymättömyyden indikaattori)?

Contents lists available at [ScienceDirect](#)

Learning and Individual Differences

journal homepage: www.elsevier.com/locate/lindif

Student engagement, truancy, and cynicism: A longitudinal study from primary school to upper secondary education[☆]

T.E. Virtanen^{a,*}, E. Räikkönen^a, M.C. Engels^b, K. Vasalampi^c, M.-K. Lerkkanen^d

On. Sekä kouluun kiinnittymisen lähtötaso 6. luokalla että kiinnittymisen kehittyminen kuudennelta yhdeksännelle luokalle ennustaa pinnaamista toisella asteella. Välittävä mekanismi on kyynistyminen koulunkäyntiin toisella asteella.

Virtanen, T., Räikkönen, E., Engels, M., Vasalampi, K. & Lerkkanen, M. (2021). Student engagement, truancy, and cynicism: A longitudinal study from primary school to upper secondary education. *Learning and individual differences*, 86, 101972.

<https://doi.org/10.1016/j.lindif.2021.101972>

Fig. 1. Conditional linear second-order latent growth curve model of student engagement. Note. Autocorrelated errors (ϵ) and correlations between covariates are not figured. GPA = Grade point average.

Teoreettisia näkökulmia lyhyesti

1. Osallistumisen-samastumisen-malli
  2. Sosiaalisen kontrollin teoria
  3. Vuorovaikutteisen opetuksen malli
  4. Minän kehittymiseen liittyvien prosessien malli
  5. Prosessi-henkilö-konteksti-aika-malli
- => Kiinnittyminen kehityksellisessä ja sosiokulttuurisessa kontekstissa –malli (M-T Wang)

**ULKOISET
TEKIJÄT**

**SISÄISET
TEKIJÄT**

**KIINNIT-
TYMINEN**

RESILIIENSSI

**PITKÄNAJAN
TUOTOKSET**

Sosiaalinen asema ja perheen piirteet

Kulttuurinen ympäristö
- kulttuurinen pääoma
- stereotyyptiat/ennakkoluulot
- sosiaaliset roolit

Perhekonteksti
- panostaminen/
resurssit
- vanhemmuus
- vanhempien osallistuminen/sosialisaatio

Koulukonteksti
- koulun ilmapiiri/
ja -kulttuuri
- opetuksen laatu
- ihmissuhteiden laatu (tunnetuki)
- ryhmän toiminnan organisointi

Akateemisten aktiviteettien laatu

Vertaiskonteksti
- normit ja arvot
- ihmissuhteiden laatu
- sosialisaatio ja valintaprosessit

Kehitykselliset kompetenssit
- kognitiiviset taidot
- tunteiden säätely/itsekontrolli
- sosiaaliset taidot

Itsearviointikyvyt (Self-appraisals)
- psykologisten perustarpeiden tyydyttyminen
- odotukset ja tehtävien arvostaminen
- ajattelutapa (mindset beliefs)
- attribuutiot

Kiinnittyminen
- toiminnallinen
- tunneperäinen
- kognitiivinen

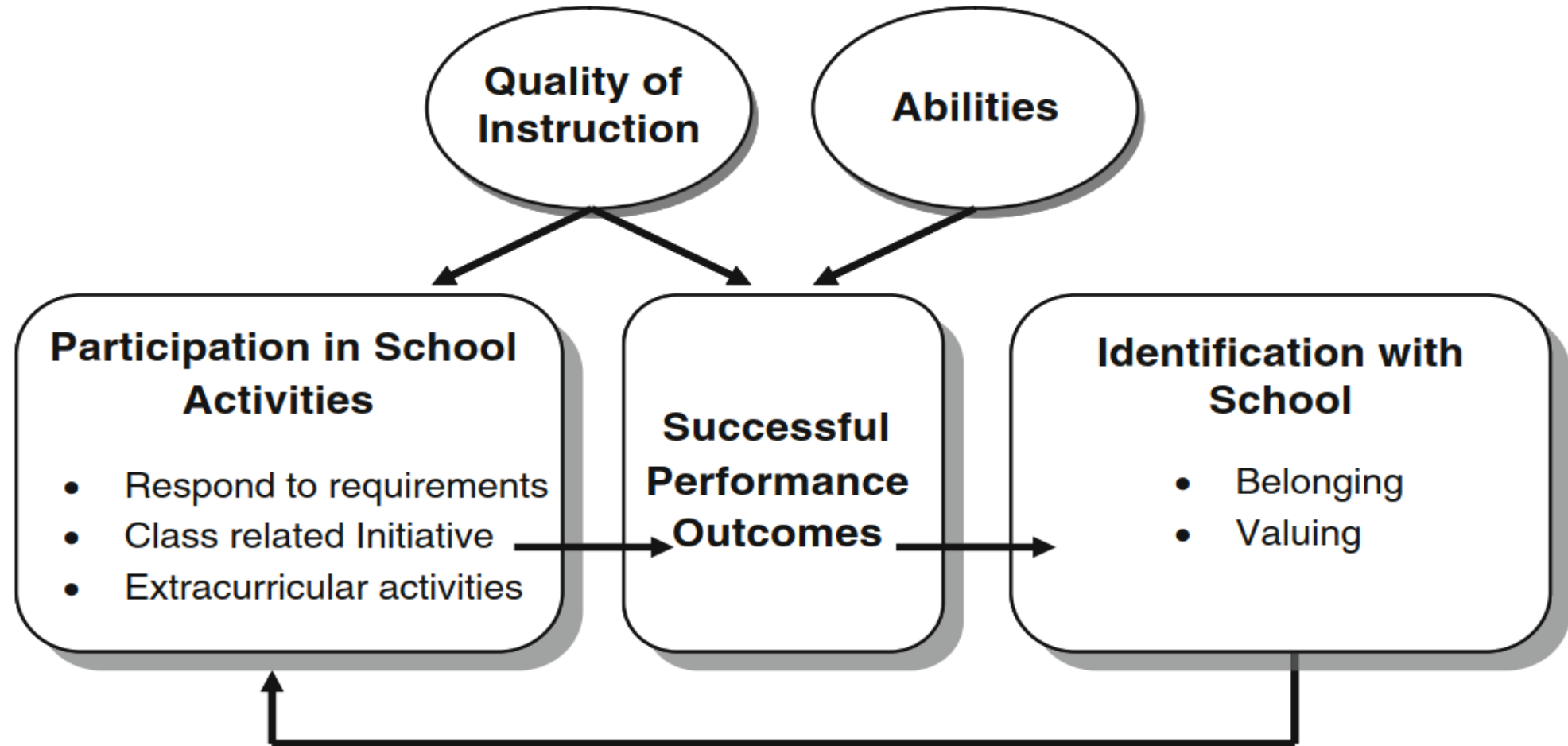
Oppimistilanteen ja siitä selviämisen arviointi (Coping and appraisal)

Sosiaalisen tuen kokemukset

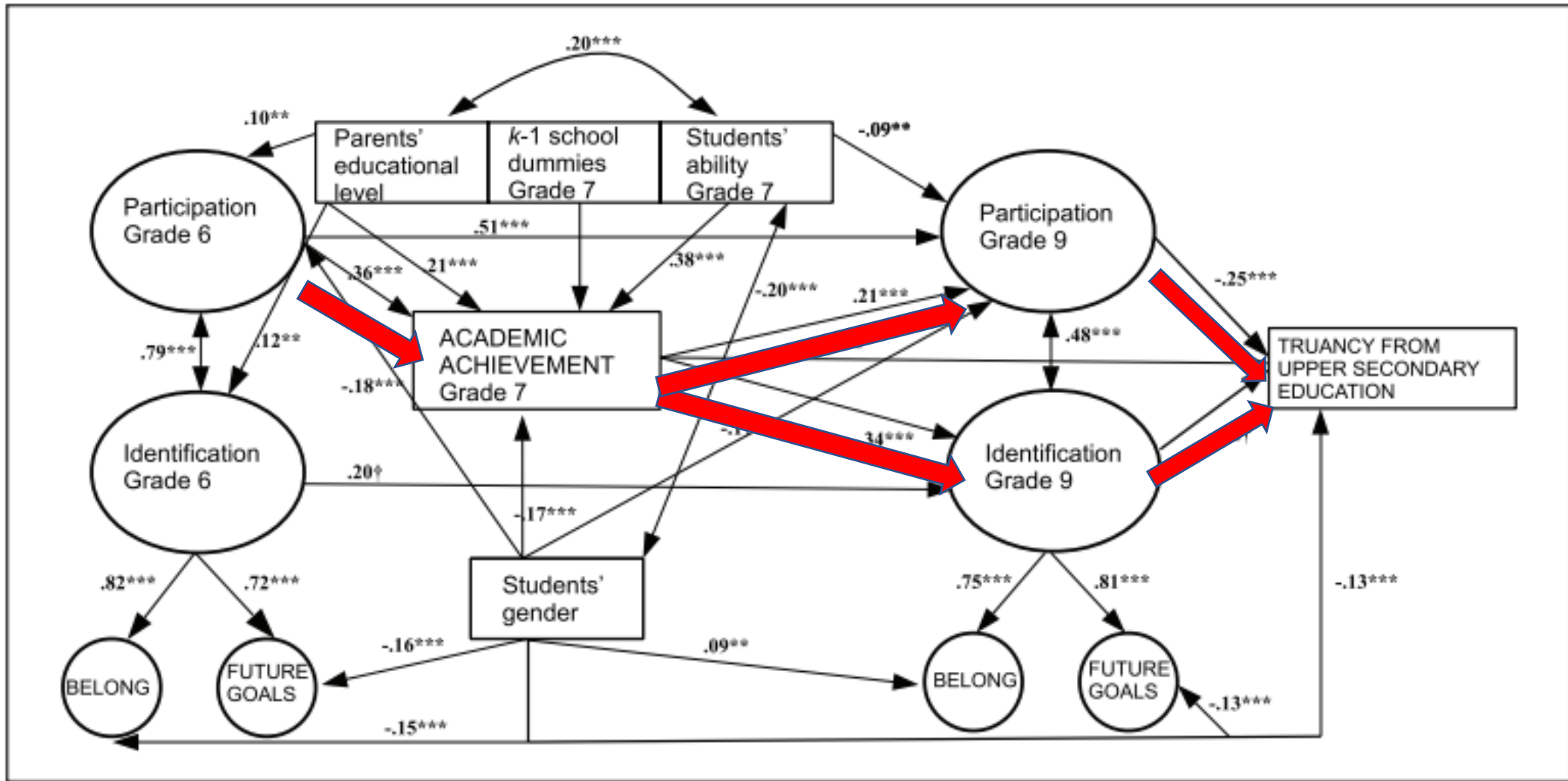
Oppiminen ja kehittyminen
- akateeminen menestys
- koulutukselliset tavoitteet
- käytösongelmat
- psykososiaalinen sopeutuminen
- koulupudokkuus
- yliopisto-opinnot

Osallistuminen koulutyöhön ennen samastumista

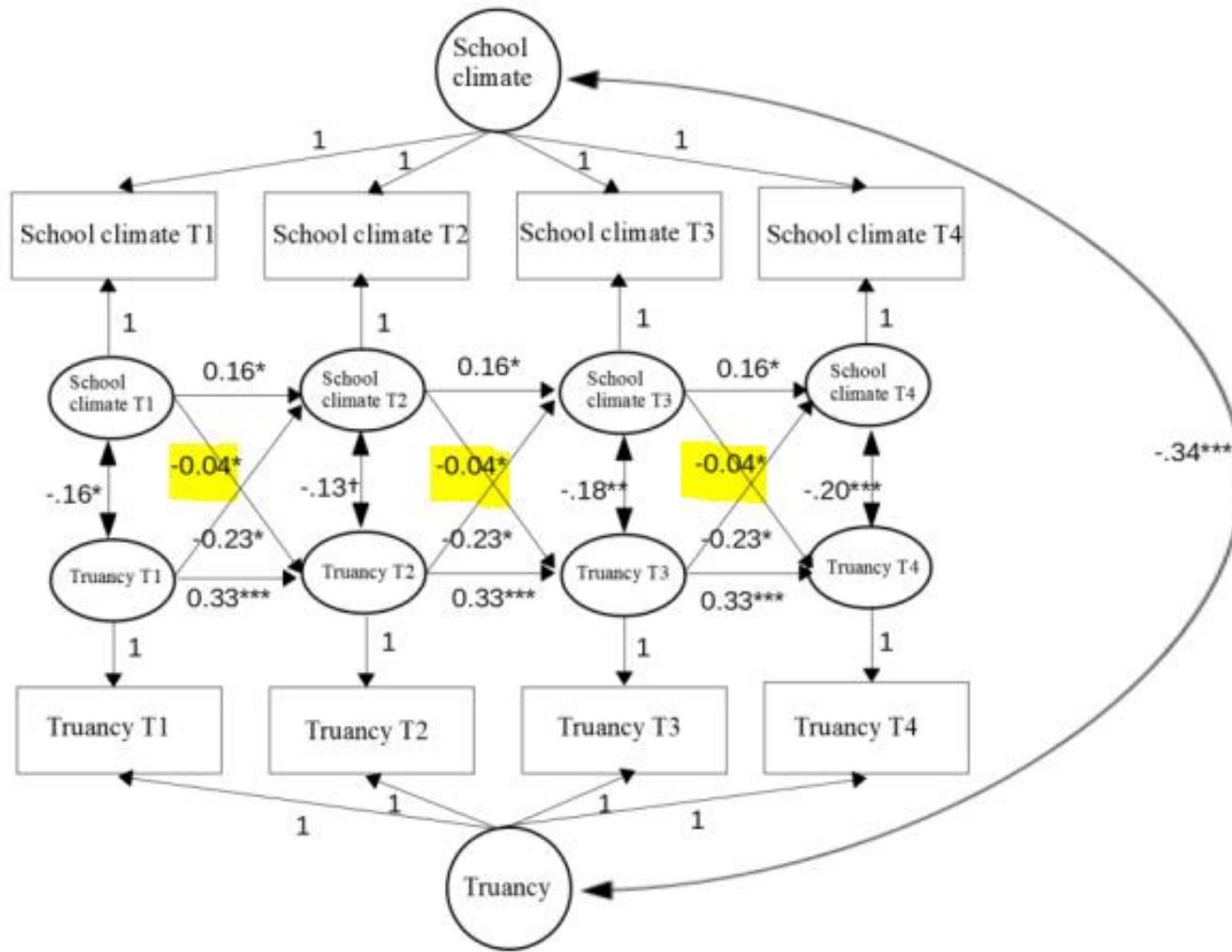

Fig. 5.1 Participation-identification model

**Osallistuminen koulutyöhön 6. luokalla → Koulumenestys 7. luokalla →
Osallistuminen ja samastuminen 9. luokalla → Vähennän pinnaamista 2. asteella**

Kouluilmapiirikokemusten ja pinnaamisen vastavuoroiset suhteet

Hyvä kouluilmapiiri ennustaa pienempää pinnaamisriskiä seuraavassa mittapisteessä aikavälillä 6. luokalta 9. luokalle. Mutta myös **pinnaaminen ennustaa heikompa kokemusta kouluilmapiiristä seuraavassa mittapisteessä.**

Figure 1. Reciprocal longitudinal cross-lagged associations (unstandardized coefficients) between school climate and truancy. Note. T1 = Grade 6 fall, T2 = Grade 7 fall, T3 = Grade 7 spring, T4 = Grade 9 fall. *** $p < .001$, ** $p < .01$, * $p < .05$, † $p = .051$. Circles represent between-person variance (random intercepts), ovals within-person variance, and rectangles observed variables. Observed variables' residual variances were fixed at 0. Two-headed arrows represent correlations. Random intercepts and T1-T4 within-person variances (all $p < .001$) are not diagrammed.

Virtanen, T., Pelkonen, J. & Kiuru, N. (2022). Reciprocal Relationships Between Perceived Supportive School Climate and Self-reported Truancy: A Longitudinal Study from Grade 6 to Grade 9. *Scandinavian journal of educational research, ahead-of-print*(ahead-of-print), 1-15. <https://doi.org/10.1080/00313831.2022.2042731>

Entäs se henkilökunnan kouluun
kiinnittyminen/hyvinvointi?

”Viime vuosien tutkimusten tulokset viittaavat siihen, että koulun onnistuminen pedagogisessa perustehtävässään riippuu siitä, millaisen oppimisympäristön koulu muodostaa ei ainoastaan oppilaille vaan **myös opettajille, rehtoreille ja muille koulun toimijoille**” (*Mitä jos opettaja **etääntyy** työstään? Näkökulmia opettajan työhön kiinnittymiseen.* Soini, Pietarinen, Pyhältö, Westling, Ahonen, & Järvinen, 2012).

Työhön kiinnittyminen

Schaufeli et al. (2002, p. 74): ”... positiivinen, tyydytystä tuottava työhön liittyvä mielentila, jolle on ominaista tarmokkuus, omistautuminen ja uppoutuminen.”

Schaufeli et al. (2002): doi:10.1023/A:1015630930326

Välittykö opettajan pahoinvointi oppilaan pahoinvoinniksi?

INTERNATIONAL JOURNAL OF SCHOOL & EDUCATIONAL PSYCHOLOGY
2021, VOL. 9, NO. 4, 326–339
<https://doi.org/10.1080/21683603.2021.1942343>

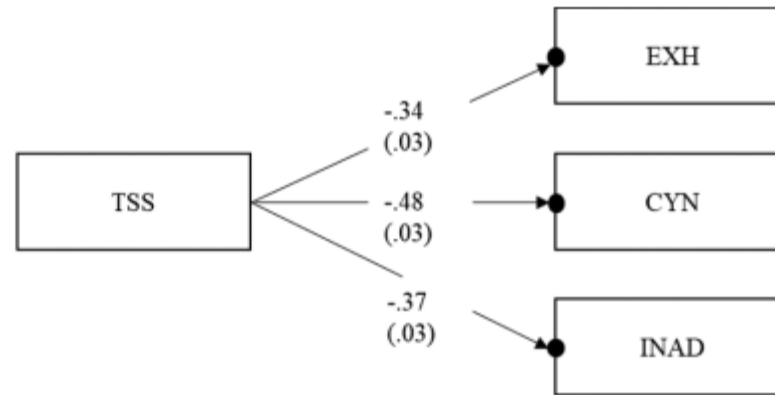
ORIGINAL ARTICLE

 OPEN ACCESS Check for updates

Crossover of burnout in the classroom – Is teacher exhaustion transmitted to students?

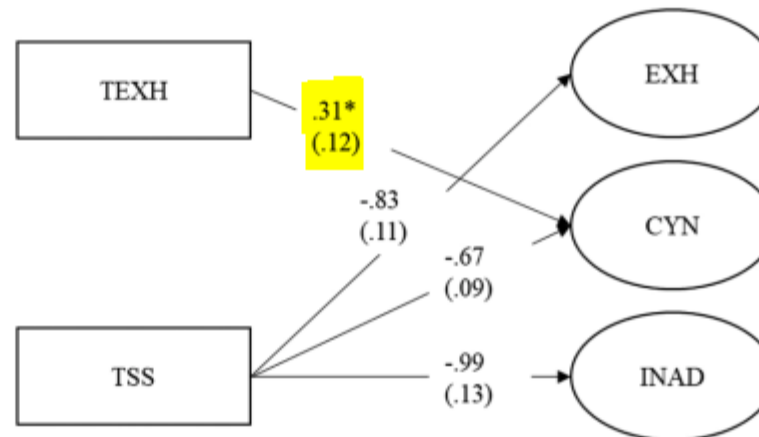
Lotta Tikkanen ^a, Kirsi Pyhäلتö ^{a,b}, Tiina Soini ^c, and Janne Pietarinen ^d

^aCentre for University Teaching and Learning, University of Helsinki, Helsinki, Finland; ^bFaculty of Education, University of Oulu, Oulu, Finland; ^cFaculty of Education and Culture, Tampere University, Tampere, Finland; ^dPhilosophical Faculty, University of Eastern Finland, Joensuu, Finland

Within level: student

Between level: classrooms

**Uupuneiden
opettajien luokissa
opiskelee
”kynnistyneempiä”
oppilaita kuin ei-
uupuneiden
opettajien luokissa.**

Figure 2. The two-level path model of teacher exhaustion, social support from the teacher, and students' study burnout.

Entä rehtorin ja opettajan hyvinvoinnin välinen yhteys?

Mitä TALIS 2018 meille opettaa? 2851 suomalaista opettajaa, 148 yläkoulua ja rehtoria

Rehtorin hyvinvointi:

I enjoy working at this school

I would recommend this school as a good place to work

I am satisfied with my performance in this school

All in all, I am satisfied with my job

Opettajan hyvinvointi:

I would like to change to another school if that were possible (r)

I enjoy working at this school

I would recommend this school as a good place to work

All in all, I am satisfied with my job

Tulokset

Within Level

T3JOBSA	ON				
TC3G01		0.202	0.098	2.058	0.040
T3COOP		0.101	0.020	5.067	0.000
T3STUD		0.275	0.022	12.594	0.000
T3SELF		0.170	0.018	9.255	0.000
T3WLOAD		-0.317	0.028	-11.357	0.000
TC3G04A		0.006	0.006	0.906	0.365

Residual Variances

T3JOBSA		3.469	0.119	29.081	0.000
---------	--	-------	-------	--------	-------

Between Level

T3JOBSA	ON				
T3PJSENV		0.069	0.031	2.253	0.024
T3PJSPRO		-0.037	0.030	-1.205	0.228
CLUSMEA2		0.149	0.066	2.254	0.024

Intercepts

T3JOBSA		8.968	0.954	9.404	0.000
---------	--	-------	-------	-------	-------

Residual Variances

T3JOBSA		0.095	0.034	2.830	0.005
---------	--	-------	-------	-------	-------

Rehtorin ja opettajien työhyvinvoinnin (TWB) välillä on positiivinen yhteys. TWB:a selittää opettaja-oppilassuhteet, opettajan minäpystyvyys ja opettajien välinen yhteistyö. Koulujen väliset erot TWB:ssä ovat Suomen yläkoul. pieniä.

Tulokset osoittavat myös nk. kontekstiefektin. Jos opettaja työskentelee koulussa, jossa opettajilla on keskimäärin hyvät opettaja-oppilassuhteet, opettajalla on parempi työtyytyväisyys kuin hänellä olisi koulussa, jossa keskimääräiset opettaja-oppilassuhteet on huonot.

ICC = .06

OPETTAJIEN JA REHTOREIDEN HYVINVOINNIN YHTEYS OPPILAJDEN KOULUUN KIINNITTYMISEEN

- Mistä opettajien ja rehtoreiden hyvinvointi koostuu?
  - Oppilas-opettajasuhteet, luokkahuoneen hallinta, oppituntivuorovaikutus, minäpystyvyys, kouluilmapiiri yhdistetty kouluun kiinnittymiseen. Hyvinvoivat opettajat jaksavat tukea oppilasta ja olla vuorovaikutuksessa oppilaiden kanssa paremmin, pystyy pitämään luokan "ruodussa", voivat hyvin työyhteisössä ja edistävät työyhteisön ilmapiiriä, mikä heijastuu koko koulun ilmapiiriin.
- Opettajien poissaolojen ja oppilaiden koulupoissaolojen välillä havaittu yhteys
  - Opettajat ovat poissa enemmän niissä kouluissa, joissa oppilaatkin ovat paljon poissa (Miller ym. 2008)
  - Oppilaiden poissaolot on yhdistetty opettajien poissaoloihin (Kearney 2016)